

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Bakalářská práce

2021

Valerie Vroniuk

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra ruského jazyka a literatury

Památná místa Drážďan

Bakalářská práce

Autor: Valerie Vroniuk
Studijní program: B7310
Studijní obor: Cizí jazyk pro cestovní ruch – německý jazyk
Cizí jazyk pro cestovní ruch – ruský jazyk
Vedoucí práce: Ing. Daniela Mandáková

Zadání bakalářské práce

Autor:	Valerie Voroniuk
Studium:	P16P0903
Studijní program:	B7310 Filologie
Studijní obor:	Cizí jazyky pro cestovní ruch - německý jazyk, Cizí jazyky pro cestovní ruch - ruský jazyk
Název bakalářské práce:	Památná místa Drážďan
Název bakalářské práce AJ:	Historic sights of Dresden

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce je věnovaná turistickému potenciálu Drážďan. V práci se autor zabývá geografickou polohou města a věnuje především pozornost historickým památkám a jejich charakteristice. Cílem práce je popsat turistické možnosti na území Drážďan. Práce obsahuje návrh exkurze do daného regionu.

- 1) Metodika průvodce, autor knihy RNDr. PaedDr. Jaromír Rux, CSC vydalo: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, 2006, Staroměstské náměstí 6, 110015 Praha 1, www.mmr.cz
- 2) Drážďany- Společník cestovatele, Ikar, Společník cestovatele, česky, rok a měsíc vydání: 2012/10
- 3) Dresden an einem Tag: Ein Stadtrundgang (mit Schösseltour nach Pillnitz), von Doris Mundus, 17 Kundenrezensionen

Garantující pracoviště: Katedra ruského jazyka a literatury,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce:	Ing. Daniela Mandáková
Oponent:	Mgr. Jana Kostincová, Ph.D.
Datum zadání závěrečné práce:	21.12.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Památná místa Drážďan“ vypracovala samostatně a s použitím uvedené literatury a pramenů.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování

Děkuji paní Ing. Daniele Mandákové za odborné vedení práce, cenné rady a pohotovost při konzultacích.

Anotace

VORONIUK, Valerie. *Památná místa Drážďan*. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2021, 53 s. Bakalářská práce.

Bakalářská práce je věnovaná turistickému potenciálu Drážďan. V práci se autor zabývá geografickou polohou města a věnuje především pozornost historickým památkám a jejich charakteristice. Cílem práce je popsat turistické možnosti na území Drážďan. Práce obsahuje návrh exkurze do daného regionu.

Klíčová slova: Drážďany, historie, památky, cestovní ruch

Annotation

VORONIUK, Valerie. *Memorable places of Dresden*. Hradec Králové: Faculty of Education University of Hradec Králové, 2021. 53 pp. Bachelor Degree Thesis.

The subject of the bachelor thesis „Memorable places of Dresden“ is based on touristic potential of Dresden. Author deals with geographical position of the city and draws attention especially to historical sights and their characteristic. Aim of the thesis is to describe touristic possibilities in Dresden area. Thesis contains field trip proposal to given region.

Keywords: Dresden, history, sights, tourism

Obsah

Úvod	8
TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 Terminologie	9
2 Spolková země Sasko	11
3.1 Národní park Saské Švýcarsko	11
3.2 Lipsko.....	14
3.3 Míšeň.....	16
3 Drážďany	19
3.1 Historie	19
3.2 Památná místa Drážďan	22
3.3 Most Loschwitz.....	23
3.4 Frauenkirche.....	24
3.5 Zwinger.....	25
3.6 Německé muzeum hygieny	28
3.7 Velká zahrada	29
3.8 Zámek a park Pillnitz	30
3.9 Semperova opera	31
3.10 Brühlova terasa	32
3.11 Pomníky.....	32
3.12 Knížecí průvod	33
3.13 Muzea a galerie	34
PRAKTICKÁ ČÁST.....	38
4 Charakteristika	38
4.1 První den	39
4.2 Druhý den.....	42

4.3	Třetí den	44
	Závěr.....	47
	Zdroje	48
	Čištěné zdroje.....	48
	Elektronické zdroje.....	48
	Seznam obrázků	51
	Seznam tabulek	52

Úvod

Tématem mé bakalářské práce jsou památná místa v Drážďanech. Toto téma jsem si zvolila, protože Drážďany jsem navštívila již několikrát a pokaždé to byl příjemný a obohacující zážitek. Dalším důvodem je také fakt, že Drážďany patří mezi významné metropole Evropy a jeden z hlavních a hojně vyhledávaných turistických cílů. Neméně podstatným důvodem volby tohoto tématu je můj letitý zájem o historii, a to především o události z dob druhé světové války a také vzhledem ke studiu a sympatii k německému jazyku.

Na základě studia odborné literatury a autorizovaných internetových stránek odhalím historické a umělecké sbírky, které jsou bezpochybně pýchou města a také představím hlavní lákadla a body zájmu pro turisty nejen z Evropy, ale z celého světa. Stručně charakterizují historii Drážďan a celého Saska, jejich geografické podmínky a další zajímavosti pro dokonalejší představu toho, na co se může budoucí návštěvník města těšit.

Práce se člení na dvě části – na teoretickou a praktickou. Pro získání uceleného přehledu o cestovním ruchu v Drážďanech a jeho okolí je do teoretické části začleněné některé turistické vlastnosti Saska, historické pozadí vybrané destinace, několik aspektů z geografie, a hlavně seznam vybraných drážďanských památek. Na základě vlastní zkušenosti budu popisovat právě ta místa, která ve mně zanechala největší dojem. Dále v praktické části vytvořím návrh tří denního zájezdu do Drážďan. Ke každé památce bude přiřazena informace o umístění vzhledem k místu ubytování a dalším objektům, o způsobu a době přemístění mezi památky a také o vstupném a otevírací době. Nebude chybět ani znázornění plánu na mapě k jednotlivému dni.

Cílem práce je odhalit turistické klenoty Drážďan a celkovou tvář města, představit ho jako velmi atraktivní ohnisko pro milovníky architektury, umění a historie.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Terminologie

„**Architektura** (angl. architecture) – všechna stavební umění, která formují zdivo nebo jinak vytvářejí urbanizovaný prostor. Dělí se podle účelu a funkce, stylu (slohu) dále podle typu materiálu, techniky. Utváří kulturní krajinu a životní prostředí. Termín architektura pochází z latiny.“¹

„**Barok** (též baroko, angl. baroque) – architektura a výtvarné umění evropského a amerického kontinentu (Latinská Amerika) 17. a 18. století, v období mezi manýrismem a neoklasicismem. Typické prvky – spojování protikladných výrazových prostředků, komplexní uspořádání prostoru, zdobená církevní roucha.“²

„**Cestovní ruch** (turismus, zkratka CR, angl. tourism, travel) --- komplexní společenský jev jako souhrn aktivit účastníku cestovního ruchu, souhrn procesů budování a provozování zařízení se službami pro účastníky cestovního ruchu včetně souhrnu aktivit osob, které tyto služby nabízejí a zajišťují, aktivit spojených s využíváním, rozvojem a ochranou zdrojů pro cestovní ruch, souhrn politických a veřejně-správních aktivit a reakce místní komunity na uvedené aktivity.“³

„**Cestující** (angl. traveller, passenger) – osoba cestující z jednoho místa do druhého, tato místa se mohou nacházet v jedné zemi nebo v různých zemích. Pro statistiky cestovního ruchu je důležité rozdělení cestujících na návštěvníky a ostatní cestující. Ostatní cestující nejsou považováni za účastníky cestovního ruchu.“⁴

„**Destinace** (též cíl cesty, angl. destination, tourist area) obecně směrování, cíl cestujících.“⁵

„**Údolí** (angl. valley) - obvykle protáhlá a úzká sníženina uzavřená svahy. Údolí může být vytvořeno nebo výrazně změněno vodní erozí, tektonickou činností, činností ledovce.“⁶

¹ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 6

² Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 10

³ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 12

⁴ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 13.

⁵ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 14

⁶ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 33

„Umění (angl. art) – specifická tvůrčí činnost člověka zaměřená na reflexi vnější i vnitřní reality z hlediska estetického působení. Tvoří jednotku tří prvků: uměleckého procesu (tvorba uměleckého díla), uměleckého artefaktu (dílo) a působení díla (konzumace uměleckého díla). Klasifikuje se podle použitého výrazového prostředku (hmota, barva, zvuk, slovo), podle lidského smyslu, který umění oslovuje (především zrak, sluch, dotek, hmat – nevidomí umělci), podle utváření obrazu (umění prostorová – malířství, sochařství, architektura, umění časová – hudba, slovesné umění, umění prostoročasová – tanec, divadelní, filmové a televizní umění), podle vztahu k jevové skutečnosti (umění zobrazující, umění nezobrazující) i podle vztahu k mimoestetickým, praktickým funkcím (umění volní, umění užité).“⁷

⁷ Ing. Martina Pásková, RNDr. Josef Zelenka CSc., s. 33-34

2 Spolková země Sasko

Svobodný stát Sasko je jedna z šestnácti spolkových zemí Německa. Hlavním městem jsou Drážďany. Sasko leží na východě Německa. Společně s Bavorskem je jednou ze dvou německých spolkových zemí, co hraničí s Českou republikou. Hranici se Saskem tvoří severozápadní kraje, mezi které patří Karlovarský, Ústecký a Liberecký. Díky tomuto sousedství trvá dlouholetá spolupráce, která spočívá v poskytnutí zaměstnání pro přeshraniční pracovníky, v poskytnutí různých služeb, uskutečnění obchodu a také turismu. Oba státy a Evropská unie pečují o toto pohraničí. Již třikrát po dobu šesti let toto území čerpá evropské dotace, které slouží jako prostředky pro další odbourání bariér a zvyšování kvality života v česko-saském příhraničí. Jednou z hlavních priorit těchto dotací je např. koncepční protipovodňová ochrana, dále opatření na zlepšení kvality vod a stavů vodních toků a útvarů podzemních i povrchových vod na pohraničním území.⁸

Saskem protékají významné řeky, které jsou nezbytnou součástí tamní krajiny. Jejich přítomnost, ačkoliv nese i nepříjemné následky jako výše zmíněné povodně, které se vyskytují nejen na pohraničí mezi Saskem a Českem, ale také i v hlavním městě svobodného státu, nabízí mnoho zážitků v podobě parníkových jízd a cest turistickými loděmi do národního parku Saské Švýcarsko v Krušných horách. Tyto jízdy poskytují pohled na skalní útvary z úplně jiné perspektivy. Také nabízí náhled do obcí, přes které vede tato cesta, a to do měst Bad Schandau a Schmilka a také do malebných vesnic Krippen a Postelwitz spadajících pod Bad Schandau.⁹

3.1 Národní park Saské Švýcarsko

Za větší pozornost stojí již zmíněný národní park Saské Švýcarsko, který společně s národním parkem České Švýcarsko patří k jedním z nejpůvabnějších míst v celé Evropě. Ústředním kontaktním místem pro všechny návštěvníky a turisty je Centrum národního parku v Bad Schandau. Zde se soustřeďují informace jak v němčině, tak i v češtině. Pravidelně se tu konají i výstavy a interaktivní a zážitkové akce. Tento národní park je opravdovou výhrou pro turisty. Promyšlená síť cest vede k dechberoucím

⁸ Evropský fond pro regionální rozvoj [online]. [cit. 2021-04-06]. Dostupné z: <https://www.sn-cz2020.eu/cz/Impressum.jsp>

⁹ VVO [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.vvo-online.de/cs/za-zazitky/privozy-a-lode/ausflugsschiff-saechsisch-boehmische-203.cshtml>

vyhlídkám a do hlubokých roklí. Pro vynikající přehled jsou cesty vždy barevně a dobře značeny. Jedním ze symbolů Saského Švýcarska je právě vyhlídka Bastei, která se nachází 194 m nad hladinou Labe. Společně s kamenným mostem, torzem (neúplné dílo) hradu Neurathen tvoří unikátní trojici. Bastei nabízí krásný pohled na údolí, na skalní město, na Basteiský most klenoucí se nad propastí Mardertelle i hrad Neurathen. Cestu k samotné vyhlídce provází řada vyhlídek na kaňon řeky Labe. ¹⁰

Obrázek 1 Skalní most Bastei ¹¹

Kromě nádherných výhledů nalezneme v lokalitě Bastei velice vzácný druh kulturní zábavy, a to skalní divadlo Felsenbühne Rathen. Toto divadlo je považováno za nejhezčí svého druhu v Evropě. Jeho kulisy tvoří mohutné pískovcové skály, výše zmíněný skalní most Basteibrücke a pozůstatky skalního hradu Neurathen. O akustiku se zde stará skalní rokle. Do nabídky divadla spadá jak činohra, tak i opera. Velký zájem diváků vyvolal muzikál na motivy pohádky „Tři oříšky pro Popelku“, která se filmovala na saském zámku Moritzburg v okolí Míšně. ¹²

¹⁰ České Švýcarsko. Českosaské Švýcarsko [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.region-ceskesvycarsko.cz/top-10-nejzajimavejsich-mist-saskeho-svycarska/>

¹¹ Českosaské Švýcarsko. www.ceskesvycarsko.cz [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.ceskesvycarsko.cz/cs/zazitky/cile/bastei>

¹² České Švýcarsko. Českosaské Švýcarsko [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.region-ceskesvycarsko.cz/top-10-nejzajimavejsich-mist-saskeho-svycarska/>

Vzácnost tohoto parku spočívá hlavně v tom, že to je jediný skalní národní park v celém Německu. Tamní malebně členěná krajina Labských pískovců je výsledkem eroze z období křídý a díky svému mikroklimatu (klima vymezeného biotopu) je nyní domovem mnoha vzácných druhů rostlin a zvířat. Hlavní činností návštěvníků je bezpochyby turistika. Cyklistika zaujímá druhou pozici v popularitě mezi návštěvníky Saského Švýcarska. Pro milovníky jízdy na kole zde byly vytvořeny zajímavé trasy s různým zaměřením a také s odlišnou obtížností. Je možno projet celé středohoří na kole, což by byl skvělý výkon a zážitek na celý život.

Nechybí tu ani hrady z dob středověku, barokní zámky a umělecké zahrady. Sasko je zemí významných historických staveb. Každá památka vypráví svojí vlastní část saských dějin – o vzestupu a pádu slavných šlechtických rodin, o dvorských intrikách, o válkách a revolucích, o reformaci a protireformaci, o excentrických vládcích a spoustu dalších příběhů. Nejznámějším architektonickým útvarem národního parku je pevnost Königstein, která je zároveň jednou z největších a nejkrásnějších pevností v celé Evropě. Dřív byla považována za nejbezpečnější místo v Sasku, a tak v dobách neklidu se kurfiřti a vévodové uchýlovali pod její ochranu. Impozantní pevnost byla během své 750leté historie klášterem, státním vězením, zajateckým táborem a lazaretem. Tento soubor pozdně gotických, renesančních a barokních staveb a budov z 19. století patří mezi nejvýznamnější pamětihodnosti v Německu.¹³

V Saském Švýcarsku nalezneme také muzea. Jejich pestrost sahá od regionální historie, ochrany přírody přes všední dny v DDR až po pravěký svět zvířat a rostlin. Nachází se zde i jeden z mála zachovalých uměleckých obytných domů v Německu. Řada muzeí a výstav v Saském Švýcarsku má rozličné zaměření. Na řadě míst se rozléhají zajímavá vlastivědná a městská muzea, ve kterých se návštěvníci můžou ponořit do bohatých tradic a kultury regionu. Staré řemeslo výroby uměleckých květin návštěvníci objeví například v Dílně Deutsche Kunstblume v Žebnici (Sebnitz). V Honštejně (Hohnstein) se nachází tradiční místo maňáskového divadla. Je tu také možnost nahlédnutí do mladší regionální lázeňské a lékařské minulosti nabízející historické sbírky v Parku zdraví (Gesundheitspark) v obci Bad Gottleuba. V přístupném dolu Marie Louise Stolln v obci Berggießhübel lze na vlastní kůži zažít dějiny hornictví. Zde se zabaví nejen dospělí

¹³ Sächsisch-Böhmische Schweiz. [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.saechsische-schweiz.de/cz.html>

turisté, ale i jejich děti, které mají možnost zúčastnit se speciální dětské exkurze i s hledáním pokladů.¹⁴

Nyní ještě několik zajímavostí o Bad Schandau. Toto město je nejstarším lázeňským místem Saského Švýcarska. Stejně jako Drážďany leží i Bad Schandau na řece Labe a nachází se přibližně 12 km od českých hranic. Město nabízí návštěvníkům nejen odpočinek, ale i hodně zábavy a řadu zajímavostí. Tamní termální lázně Toskana Therme prosluly svým unikátním bazénem, zpod jehož hladiny se line tzv. tekoucí zvuk – relaxační hudba doprovázená speciálními světelnými efekty. V areálu lázní si můžou návštěvníci užívat bazény s teplou vodou a masážními tryskami, zóny pro odpočinek, wellness a několik druhů saun.

3.2 Lipsko

Lipsko leží na severozápadu Saska a je druhým největším městem tohoto spolkového státu. Rozléhá se na soutoku tří řek – Bílý Halštrov (Weiße Elster), Plesna (Pleiße) a Parthe. Původní slovanská osada, založená v 10. století, byla pojmenována na počest lípy, která byla pro Slovanů posvátnou. V historii města můžeme vyčlenit rok 1165, kdy bylo Lipsko povýšeno na město a místní trhy se staly fenoménem v celé oblasti. Dalším významnou událostí byl rok 1409, kdy krátce po vydání Dekretu kutnohorského a odchodu z pražské Karlovy univerzity se němečtí mistři rozhodli založit zde **univerzitu**. Díky tomu význam města stoupl a začalo se zde šířit vzdělání. V říjnu roku 1813 se v Lipsku odehrála rozhodující bitva napoleonských válek (Bitva národů), ve které rakouská, švédská, ruská armáda a prusí vojáci porazili armádu císaře Napoleona. Tuto událost připomíná obyvatelům a návštěvníkům města monumentální **Památník Bitvy národů** (Völkerschlachtdenkmal), který je rozhodně jedním z nejpopulárnějších památek v celém Lipsku. Moderní památník se nachází ve středu pole, kde se tato osudová bitva v dějinách Evropy odehrála. Výška tohoto architektonického útvaru přesahuje 90 metrů, a na jeho vrchol, který návštěvníkům nabízí krásný výhled, vede 500 schodů. Vchod do komplexu střeží socha archanděla Michaela, který se považuje za patrona německých vojáků. Dále v síni památníku nalezneme obrazy 324 jezdců a alegorické sochy, které

¹⁴ Besucherbergwerk Marie Louise Stolln [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://marie-louise-stolln.de/>

symbolizují sílu, odhodlání, odvahu a víru lidí. Design památníku navrhl německý architekt **Bruno Schmitz** a základní kámen byl položen na konci roku 1898. Stavba památníku trvala téměř 15 let a jeho otevření bylo načasované na sté výročí bitvy národů. Součástí tohoto útvaru je také uměle vytvořené jezero, které symbolizuje krev a slzy prolité během války.¹⁵

Obrázek 2 Památník Bitvy národů v Lipsku¹⁶

Během druhé světové války se Lipsko, stejně jako Drážďany, stalo obětí náletů spojeneckých bombardérů. Po bombovém útoku se město proměnilo v trosky. Nicméně od dob sjednocení Německa v roce 1990 město prošlo mnoha dynamickými změnami, plně se zotavilo a nyní se může pyšnit svou krásou.

Nejstarší lipská památka, na kterou můžete narazit v centru města, je **kostel sv. Tomáše** (Thomaskirche), který byl postaven v 2. polovině 12. století v románském stylu. Jeho sláva spočívá v imponantním interiéru, zdobených malbách a v masivních varhanách. U kostela sv. Tomáše promlouval k lidu německý teolog, kazatel a zakladatel protestantismu **Martin Luther**. Tuto událost připomíná bronzová pamětní deska a barevné vitráže na jižní straně kostela. Další výjimečností této sakrální stavby jsou

¹⁵ KONOPKA, Miroslav. Památník národů [online]. 17. 11. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/pamatnik-bitvy-narodu-v-lkerschlachtdenkmal>

¹⁶ KONOPKA, Miroslav. Památník Bitvy Národů. [online]. 17. 11. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.archiweb.cz/b/pamatnik-bitvy-narodu-v-lkerschlachtdenkmal>

vystoupení světoznámého chlapeckého choru Thomanerchor, ve kterém působil v letech 1723-1750 jako ředitel kostela hudební skladatel **J. S. Bach**.¹⁷

Světoznámý skladatel byl lipským rodákem a na jeho počest město zdobí mnoho památek. Nalezneme zde také **Bachovo muzeum**, které se nachází hned naproti kostelu sv. Tomáše. Muzeum je umístěno v barokním domě Bachova přítele a podporovatele Bosého. V muzeu jsou umístěny vzácné a křehké originály Bachových skladeb a také varhany, na kterých geniální mistr baroka hrál a komponoval. Jako městský hudební ředitel, zodpovědný za hudební život ve městě a v jeho čtyřech kostelích, připravoval Bach skladby pro bohoslužby, nejrůznější církevní a společenské příležitosti, vyučoval a působil též jako vedoucí a hráč souboru Collegium musicum, který byl složen z jeho žáků a městských hudebníků.¹⁸

Pro milovníky exotických zvířat nabízí Lipsko jednu z nejkrásnějších **zoologických zahrad** v celé Evropě. Areál zahrady je pečlivě upravený a hned na začátku své návštěvy nelze si nevšimnout čistoty a pořádku, který zde pánuje.

Je důležité podotknout, že Lipsko patří mezi vybraná německá města se statusem ekologické zóny. Mezi taková města patří také Berlín, Kolín nad Rýnem a Hannover. Pro návštěvníky to znamená, že pro uskutečnění vjezdu do těchto měst si musí obstarat pro svoje vozidlo tzv. ekologickou plaketu neboli ekologickou známku, která ukazuje emisní stupeň vozidla. Chybějící ekologická známka v Německu může stát řidiče až 80 eur pokuty.¹⁹

3.3 Míšeň

Míšeň je starobylé saské město se zachovalou architekturou i tradicí výroby míšeňského porcelánu. Výroba porcelánu pokračuje do dnes, a to ve Státní porcelánové manufaktuře. Samotný vývoj tohoto řemesla lze zhlédnout v místním muzeu.

¹⁷ Kam v Lipsku. *Www.travelmag.cz* [online]. 2017 [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.travelmag.cz/kam-v-lipsku-zajimava-mista-a-pamatky-k-videni/>

¹⁸ Vltava má svůj hlas. [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/z-nemecka-v-lipsku-na-pocest-bacha-rozsirili-jeho-muzeum-5127213>

¹⁹ HESBERG, Matthias. Stadt Leipzig. [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.leipzig.de/umwelt-und-verkehr/luft-und-laerm/umweltzone/>

Stejně jako Drážďany a další významná saská města, tak i Míšeň sídlí na řece Labi. Město leží v rovině u řeky, historická část se soustřeďuje pod hradním vrchem, který určuje siluetu města. **Albrechtsburg** je považován za první hrad v Německu a „kolébku Saska“, kde vládli Wettinové. Spolu s míšeňským dómem je tento hrad symbolem města.

Obrázek 3 Albrechtsburg v Míšni ²⁰

Počátek vzniku míšeňského hradu sahá až do roku 929, kdy byla vysoko nad údolím Labe postavena nejprve dřevěná a později kamenná pevnost – Albrechtsburg Míšeň. Dále v roce 1471 přestavěl Arnold Vestfálský hrad na první německý zámek. Nová rezidence byla především symbolem moci a bohatství a měla sloužit Wettinům jako obytné sídlo. Stavbou Albrechtsburgu vytvořil Arnold Vestfálský zámek, který určil evropská měřítka. Architektura této reprezentativní stavby ohromuje návštěvníky dodnes.

Na přání Augusta Silného se do zámku v roce 1710 přestěhovala první evropská porcelánová manufaktura. A právě z Míšně zahájilo „bílé zlato“ svůj triumfální pochod Evropou. Nyní slouží zámek jako muzeum s uspořádanou výstavou rozdělenou do pěti dílčích částí

- Fascinující architektura,
- Wettinové jako obyvatelé a panovníci,
- Albrechtsburg jako obytné sídlo,

²⁰ Turistika.cz: Míšeň. *Wwww.turistika.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/clanky/zamek-albrechtsburg-misen-rozsirena-realita-3d-inscenace-a-prvni-evropska-porcelanka/detail>

- Albrechtsburg jako místo výroby porcelánu,
- Malovaná kniha historie dynastie a země.

Výstava je také obohacena virtuálními inscenacemi a interaktivní mediální stanice doplňují výstavní architekturu a nechávají návštěvníky, aby se ponořili do příběhu zámku Albrechtsburg v Míšni.²¹

²¹ Albrechtsburg Meissen. [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.albrechtsburg-meissen.de/cs/zamek-albrechtsburg-misen/>

3 Drážďany

Drážďany jsou hlavním městem spolkové země Sasko. Město leží na řece Labi a díky svému propojení s přírodou nese nádhernou přezdívku polabské Florencie. Nyní v městě žije více než půl milionů obyvatel, přitom tato metropole začínala vznikat jako malá rybářská vesnička. Právě díky této výhodné poloze na obchodní křižovatce na Labi se v Drážďanech rozvíjelo zemědělství, řemeslo a průmysl. Celková životní úroveň města šla prudce nahoru.

Při srovnání plochy německých metropolí jsou Drážďany na čtvrtém místě za Berlínem, Hamburgem a Kolínem nad Rýnem. 62 procent plochy jsou zalesněné, což umísťuje Drážďany mezi nejzelenější města Evropy. Řeka Labe se svými loukami a svahovými vinohrady protíná město a přidává jemu na nebývalé krásu, kterou se pyšní tamní obyvatelé a celé Německo.

Počet obyvatel města stále roste. Drážďany přitahují studenty jakožto univerzitní město s mnoha příležitostmi a také rodiny s dětmi, které zde vidí svoji budoucnost.²²

3.1 Historie

Drážďany se mohou ohlédnout na 800 let starou historii, která je přeplněná zajímavými událostmi. Umístění na Labi zajistilo malé vesnici mnoho možností ve sféře zemědělství a obchodu, proto se Drážďany staly obchodní osadou. Postupem času se město vyvíjelo ve všech směrech, a tak se stalo sídlem markraběte a později dokonce kurfiřtskou a královskou rezidencí. Tato cesta vrcholila jmenováním Drážďan hlavním zemským městem Saska, a tak je tomu dodnes. Nyní je labská metropole významným městem nejen Německa, ale i celé Evropy. Je to kulturně-historická perla, která přitahuje ročně desítky tisíc návštěvníků z celého světa.²³

²² Dresden: Drážďany. [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: https://www.dresden.de/index_cz.php

²³ Dresden. *Www.dresden.de* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.dresden.de/cz/historie.php>

Původními obyvateli této oblasti byli **Lužičtí Srbové**, tedy kmeny slovanského původu. Tyto kmeny využívaly výhodného umístění u řeky a zabývaly se hlavně zemědělstvím, rybnářstvím a chovem skotu. S časem byly podmaněny germánskými kmeny, jejichž rostoucí populace postupně Lužické Srby převýšila. Přes to se oblasti dále říkalo dle starého zvyku Drježdžány, což v lužické srbštině znamenalo „lidi z lesních bažin“. Samotné město ještě neexistovalo, na břehu Labe stálo jen několik germánských osad se slovanskými kořeny. V roce **929** byl založen hrad v nedaleké Míšni a následně i míšeňské biskupství, pod které spadají Drážďany dodnes.²⁴

První zmínka o Drážďanech pochází z roku **1206**. Díky svému umístění se sídlo rychle rozrůstalo a prosperovalo. Tudy vedla také obchodní stezka z Krakova do Míšně s odbočkami do českého knížectví a Norimberku. Od založení labského města tamním pánem byl rod **Wettinů**. Tato mocná dynastie časem přemístila své sídlo z Míšně do Drážďan. Moc Wettinů trvala až do roku 1918, do doby zániku německého císařství.

Díky vzkvétající životní úrovni se do Drážďan přemístilo sídlo saských kurfiřtů. Jednak nejvýznamnější etapou vývoje města se stal příchod k moci **Friedricha Augusta I.**, zvaného **Silný**, v letech **1670–1733**. Právě tento panovník využil tehdejšího požáru, během něhož vyhořela větší část města, a pověřil svého dvorního architekta Matthäuse Daniela **Pöppelmana** vybudováním tzv. Nového Královského města. Součástí Pöppelmannových výtvorů jsou stavby, které dnes patří do neodmyslitelných mistrovských částí města. Mezi takové památky patří např. Japonský palác, Augustův most, Královská ulice a komplex barokních budov zvaný Zwinger.²⁵

Friedrich August I. je bezesporu nejvýznamnějším panovníkem drážďanských dějin, který vládl nejen v Sasku, ale i v Polsku. Polské území následně připojil k saskému, a tak spojil dva národy v jeden. Dále za vlády Friedricha Augusta I. byl v Sasku vynalezen porcelán a bylo nakoupeno mnoho předmětů umění, kterými se obyvatelé města a jeho návštěvníci kochají dodnes. Tento panovník dal Drážďanům krásný a bohatý vzhled,

²⁴ Drážďany: Historie. *Wwww.rightplacerrighttime.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerrighttime.cz/dresden/historie_strucna.html

²⁵ PRO TRAVEL: Drážďany. [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.protravel.cz/destinace/drazdany/>

který přitahuje a okouzluje davy turistů. Nicméně ke konci jeho vlády Sasko bylo finančně téměř vyčerpané a stálo na pokraji krachu.²⁶

Nástupcem Friedricha Augusta I. byl jeho syn **Friedrich August II.**, který se nechal inspirovat svým otcem a dále pokračoval skupovat světoznámé obrazy z celé Evropy, zatímco státní záležitosti nechal na svém vicekancléři **Brühlerovi**. Za vlády Friedricha Augusta II. byl dostavěn kostel **Frauenkirche**, což je nejvýznamnější sakrální stavba celého města a také jeho hlavní symbol.

V 2. polovině 18. století působil v Drážďanech významný německý spisovatel **Friedrich Schiller**, který zde napsal báseň „Óda na radost“, což proslavilo město ve světě literatury. Dalším kulturním obohacením bylo působení **Ludvika van Beethovena** na území Drážďan, kde komponista vytvořil závěrečnou větu své Deváté symfonie. Od roku 1972 je hudba z Beethovenovy skladby oficiální hymnou Evropské unie. Schillerova slova byla vymazaná, aby v takto významné národní písni nezazníval konkrétní jazyk. Tato píseň oslavuje přátelství mezi všemi lidmi.²⁷

V roce 1834 přišel do drážďanské Akademie umění významný architekt **Gottfried Semper** a začal tam vyučovat. S jeho příchodem začal v Drážďanech další zlatý věk, během kterého byly přestavěny Albertinum a Semperova opera. O několik let později byl na Labe spuštěn první parník a také vyjel první vlak v Německu, Saxonia, který putoval do Lipska. Vlna industrializace v 19. století přinesla do města vznik mnohých továren.

V revolučním roce **1849** se i v Drážďanech lid chopil zbraní, v důsledku toho prchl tehdejší král a národ toužil po vyhlášení republiky. Předními postavami povstání byli i Wagner se Semperem, avšak rebelie byla královskou armádou krvavě potlačena a oba mistři byli nuceni navždy z města utéct.

Ve 20. století přišli k moci nacisti, což vedlo k potlačení rozvoje svobodného myšlení. Pálily se knihy a výtvary mnohých místních umělců byly označeny za zvrhlé umění. 9. listopadu 1938 při Noci dlouhých nožů byla podpálena národem Semperova synagoga, byly rozbity židovské obchody a začaly velké deportace do koncentračních táborů. **13. února 1945** ve 21 hodin 41 minut zazněly ve městě první výstražné sirény. Britské a

²⁶ Friedrich August I. [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerrighttime.cz/dresden/osobnosti_fai.html

²⁷ Drážďany: Historie. [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerrighttime.cz/dresden/historie_strucna.html

americké letectvo zahájilo mohutné **bombardování Drážďan**. Ve městě vypukl požár, který trval tři dny a tři noci. 100 000 lidí zahynulo a tisíce budov bylo srovnáno se zemí. O 3 měsíce později se ve městě objevila Rudá armáda, která provedla konfiskaci veškerých cenných uměleckých děl, co zůstala ušetřená. O 6 let později dostaly Drážďany tato díla darem zpátky.²⁸

V letech **1949–1990** v době studené války Drážďany spolu se Saskem a dalšími spolkovými zeměmi patřily do Východního bloku. Jednalo se o **Německou demokratickou republiku (NDR)**, která se plně podřizovala Sovětskému svazu. Obnova města se posouvala velmi pomalu. Opakovaně se nedařilo plnit plány rekonstrukce a znovuvybudování mnoha staveb bylo příliš zdlouhavé. Ve městě včetně historického centra se objevil nový architektonický sloh, socialistický realismus, který měl za úkol člověka politicky, esteticky a morálně vychovávat, formovat v něm jeho dělnické revoluční uvědomění.²⁹

Po **znovusjednocení Německa** v roce **1990** docházelo k mohutným investicím na východě země. V roce 2001 bylo vybudováno velké Mezinárodní kongresové centrum, o rok později se otevřela továrna automobilky Volkswagen. O několik let později byl vysvěcen svatostánek Frauenkirche a tím byla obnova města téměř u konce. Do Drážďan se začali hrnou návštěvníky z celé Evropy a město se tak znovu stalo uchvacující metropolí na Labi.³⁰

3.2 Památná místa Drážďan

Drážďany jsem navštívila již několikrát a pokaždé jsem jimi byla uchvácená, ačkoliv se jednalo pouze o jednodenní výlety. V tomto městě se klade velký důraz na kulturní život a duchovní obohacení jeho obyvatel a všech, kdo do města zavítá. Velké množství památních míst se koncentruje především ve Staroměstské části Drážďan. Na jeho území nalezneme vyhlášené klenoty Drážďan, mezi které patří např. kostel Frauenkirche, Semperova opera, pokladnice Grünes Gewölbe, barokní komplex Zwinger a jiné. Většinu

²⁸ Drážďany: Historie. *Wwww.rightplacerrighttime.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerrighttime.cz/dresden/historie_strucna.html

²⁹ VLČEK, Tomáš. *TOTALITA.cz: socialistický realismus* [online]. [cit. 2021-3-4]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/soc_real.php

³⁰ Drážďany: Historie. *Wwww.rightplacerrighttime.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerrighttime.cz/dresden/historie_strucna.html

památek, které budu líčit, jsem navštívila osobně a na základě svých dojmů bych ráda doporučila tato místa dál.

3.3 Most Loschwitz

Obrázek 4 Most Loschwitz v Drážďanech ³¹

Most Blaues Wunder (Modrý zázrak) je nejznámější drážďanský most, který spojuje dva břehy Labe a zároveň dvě městské části – Blasewitz a Loschwitz. Původ tohoto jména spočívá v názvu pravého břehu Labe Loschwitz. ³²

V roce 1893 krátce po svém dokončení byl most natřen zelenou barvou, barva však za krátko lehce zmodrala, a tak vznikla tato krásná přezdívka „Blaues Wunder“. Most se železnou konstrukcí váží téměř 3 500 tun. Byl to první evropský most bez návodních pilířů a považuje se za mistrovské dílo techniky. Představitelé města však nebyli příliš důvěřiví k inženýrům mostu, a proto se chtěli pojistit, a tak zažádali o zatěžkávací zkoušku. Na most najely tři parní válce, dále tři vozy naložené kamením, šest vozů tažených koňskými čtyřspřežemi, jeden plně obsazený tramvajový vůz, čtyři naplněné

³¹ *Loschwitz Brücke* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://cz.pinterest.com/pin/232850243203643455/>

³² *Made for Minds: Dresdens Blue Wonder* [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/dresdens-blue-wonder-gets-its-original-blue-back/a-44649997>

hasičské cisterny, tři kočáry, pět koní a jeden další naložený vůz. A jelikož ještě zbývalo místo, napochodovala na most jedna rota drážďanského pěchotního praporu a smělo se tam shromáždit ještě 150 dobrovolníků. Most tuto zatěžkávací zkoušku ustál, ale i přes to jednou za tři roky probíhá běžná kontrola mostu a po šesti letech důkladná revize.³³

3.4 Frauenkirche

Obrázek 5 Frauenkirche v Drážďanech³⁴

V 11. století se na místě dnešního chrámu nacházel dřevěný kostel zasvěcený Panně Marii, nejspíš nejstarší křesťanská svatyně v regionu. Kostel sloužil jako misijní centrum pro christianizaci okolních Lužických Srbů. Ve 12. století byl nahrazen kamennou stavbou v románském slohu. Ve 14. století byl kostel znovu přestavěn a románský sloh se převtělil do gotického. Po reformaci sloužil kostel více než 20 let pouze k vypravování pohřbů. V první polovině 18. století městská rada se rozhodla k stržení starého kostela a vybudování nové větší stavby. Tímto úkolem byl pověřen jeden z největších německých mistrů baroka - **George Bähr**. Většina prostředků k výstavbě nového kostela byla uhrazena z darů drážďanských měšťanů. Významně přispěly také dary ze Salzburku. Pozoruhodnou zajímavostí je, že chrám byl od počátku vybudován jako luteránský kostel i přesto, že tehdejším saským kurfiřtem byl katolík již zmiňovaný Friedrich August I. Celá jeho rodina včetně něj byla protestantská, později však konvertoval ke katolicismu,

³³ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2007, s. 55-56

³⁴ Pro Travel: Dresden. [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.protravel.cz/destinace/frauenkirche-dresden/>

aby se stal polským králem. Stavba byla vybudována ze saského pískovce. Nejohodivuhodnější je na ní bezpochyby neobvyklá kupole zvaná „die Steinerne Glocke“ neboli kamenný zvon. Hmotnost kupole se přibližuje 12 000 tunám. Kupole zůstala po celou dobu stabilní, i když během sedmileté války v roce 1760 zasáhlo kostel více než sto dělových koulí pruské armády. Slavný stavitel varhan **Gottfried Silbermann** postavil pro Frauenkirche nádherný nástroj. Varhany byly nainstalovány v listopadu a v prosinci téhož roku je představil veřejnosti **Johann Sebastian Bach**. Dokončený kostel dodal Drážďanům výraznou a unikátní siluetu. Více než dvě století dominoval kostel drážďanskému panoramatu.³⁵

V důsledku leteckých útoků na Drážďany v noci z 13. na 14. února roku 1945 byl kostel úplně zničen. Stavba samotná nebyla zasažena bombami, ale pískovec, z kterého byl kostel postaven, neunesl teplotu kolem, která byla způsobena rozsáhlým požárem. Požár postihl celé centrum města. 15. února se kupole Frauenkirche zhroutila. Na dalších 45 let byla na tomto místě ponechána hromada trosek jako odstrašující připomínka druhé světové války. Komunistické úřady plánovaly na tomto místě postavit parkoviště, ale k tomu nedošlo. V roce 1966 se trosky Frauenkirche staly oficiálním památníkem proti válce.³⁶

V roce 1993 začala obnova kostela, která byla financována převážně z darů. Třetina použitých kamenů jsou originály, které lze poznat podle tmavší barvy. Od roku 2004 znovu určuje siluetu Drážďan monumentální kupole Frauenkirche. 30. října 2005 byl chrám za obrovského zájmu médií znovu vysvěcen. Nyní kostel slouží také jako připomínka budoucím generacím o tragickém osudu tohoto chrámu a celé události. Z kopule ve výšce 68 metrů se otevírá nádherný výhled na Drážďany.³⁷

3.5 Zwinger

Zwinger připomíná skvostní barokní éru a patří mezi nejznámější stavby celé Evropy. Často se označuje za „pískovcový sen“. Komplex byl vytvořený již zmiňovaným dvorním

³⁵ Reinhard Delau, 2014, s. 31-33

³⁶ Alan Cooper, 2006, s. 157

³⁷ Christoph Frenzel, 2007, s. 138

architektem Friedricha Augusta I. **Pöppelmannem** v letech 1709-1732. Četné dekorace jsou dílem barokního sochaře a řezbaře **Balthasara Permosera**. Název Zwinger se vztahuje k pozdně středověkým opevňovacím systémům, kdy tento výraz označoval volný prostor mezi vnější a vnitřní obrannou zdí.³⁸

Díky své veselosti a lehkosti je velmi populárním mezi návštěvníky Hradební pavilon (Wallpavillon) ozdobený sochou Herkula. Je považován za jednu z vrcholných děl evropské barokní architektury. Pavilon zvonkohry (Glockenspielpavillon) na jižní straně komplexu je jeho zrcadlovým odrazem. Dlouho se této budově říkalo jednoduše Městský pavilon. Až roku 1930 zde byla vytvořena zvonkohra, naprogramovaná na 24 různých melodií. Korunní brána (Kronentron) je symbolem hodností polského krále, jímž se později stal kurfiřt Friedrich August I.³⁹

Obrázek 4 Nádvoří Zwingeru 40

Pohádkové zákoutí tvoří za Francouzským pavilonem (Französischer Pavillon) kašna s vodotrysky nazvaná Lázeň nymf (Nymphenbad). Svě jméno dostala podle soch vodních víl, umístěných ve výklencích. Nádvoří Zwingeru, které dnes ožívují kašny, má impozantní rozměr. Mezi oběma hlavními pavilony a rohovými pavilony se táhnou obloukové galerie, které byly původně určené pro pomerančovníky Friedricha Augusta I. Ta část Zwingeru, která se otevírá směrem k Labi, byla zastavěna teprve o 100 let později novorenesanční budovou Gottfrieda Sempera, v níž je umístěna **Obrazárna starých mistrů** (Gemäldegalerie Alte Meister). Ve Zwingeru mají své sídlo

³⁸ Matthias Donath, Dirk Welich, 2011, s. 23

³⁹ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 77

⁴⁰ Dresden. *Www.fotocommunity.de* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.fotocommunity.de/photo/zwinger-dresden-pusteblyme52/42704231>

také Porcelánová sbírka (Porzellansammlung) a Matematickofyzikální salon (Mathematisch – Physikalischer Salon).⁴¹

Obrazárna starých mistrů je hlavním klenotem celého komplexu. K vlastnictví muzea umění patří okolo 3000 vynikajících mistrovských děl evropského malířství 14. až 18. století, k nim náleží také nejrozsáhlejší sbírka renesančních italských děl severně od Alp. K nejznámějším patří Raffaelova „Sixtinská madona“, Tizianův „Peníz daně“, obraz Vermeera van Delfa „U kuplířky“, Rubensův „Lov na kance“ a Rembrandtova „Vlastní podobizna se Saskii“.

Mezi díly německých malířů vyniká „Sedmero utrpení Panny Marie“ Albrechta Dürera a „Kateřinský oltář“ renesančního malíře Lucase Cranacha staršího. Galerie vlastní 58 Cranachových děl, což představuje nejpočetnější sbírku děl z wittenberského období. Největší vzácností galerie však zůstává světoznámá Raffaelova „Sixtinská madona“.

Prvním mistrovským dílem, které Friedrich August I. získal do své sbírky v roce 1699, byla Giorgioneho „Spící Venuše“. Od té doby jeho umělečtí agenti neustále cestovali, aby pro něj a později pro jeho syna Fridricha Augusta II. získali další obrazy. **Johann Wolfgang von Goethe** po své návštěvě galerie napsal: „*Vstoupil jsem do této svatyně a můj úžas překonal jakékoli mé představy.*“ Když si básník sbírku prohlížel, byla ještě umístěna v rozšířené části drážďanského paláce Johanneu, kde ji za mírný poplatek mohli navštívit „cizinci a vzdělaní domáci“. Teprve roku 1855 byla obrazová galerie přestěhována do nové Semperovy stavby na východním okraji Zwingeru.⁴²

⁴¹ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 77

Obrázek 5 „Sixtinská madona“, Raffaello Santini, Galerie starých mistrů v Zwingeru ⁴³

3.6 Německé muzeum hygieny

Podle nové koncepce z roku 1991 je Deutsches-Hygiene-Museum univerzálním muzeem o člověku. Jako moderní vědecká instituce odráží muzeum především význam vědy pro společnost 21. století. Jsou zde připravené přednášky, exponáty a autorská čtení. Tematické výstavy muzea se zajímají o aktuální témata z vědy, historie, umění a kultury. Lidské tělo a zdraví tvoří těžiště stálé výstavy „Abenteuer Mensch“ (Člověk jako dobrodružství), kterou může návštěvník prozkoumat také pomocí četných mediálních a interaktivních stanišť. Díky soustavnému růstu dnes zahrnuje sbírka více než 30 000 exponátů z historie zdravotní osvěty a zdravotní péče.

⁴³ Dresden: Artia. www.aukcni-galerie.cz [online]. Sixtinská madona [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.aukcni-galerie.cz/detail-polozky/6-autor-neurceny/63-zimmermann-r-sixtinska-madona-6501>

V rámci celé Evropy jedinečné muzeum je již více než 90 let tím nejvhodnějším místem pro každého, koho zajímají podrobnosti o lidském těle a anatomii. Mezinárodní pozornost získalo muzeum díky svému skleněnému modelu člověka „Gläserner Mensch“ v životní velikosti, který se stal svého času technickou a vědeckou senzací. Spousta lidí si sem chodí prohlížet anatomické lidské modely z umělé hmoty. Mezi stálé expozice patří i Dětské muzeum „Našich pět smyslů“, „Sexualita“, „Jídlo a pití“ a další. K tradičním pilířům muzea patří zprostředkování aktuální vědecké diskuze a doprovodné vzdělávací programy pro veřejnost, které se orientují na všechny vrstvy společnosti.⁴⁴

3.7 Velká zahrada

Naproti Německému muzeu hygieny se nachází další drážďanský klenot – Velká zahrada (Grosser Garten), kterou založil před bránami města saský kurfiřt Jan Jiří II. v roce 1676. Jako předlohu si panovník zvolil nádherný park ve francouzském Versailles. Velká zahrada je největší zelenou plochou zastavěné části Drážďan. Po mnoha desetiletích byla zahrada obehnaná dvoumetrovou zdí, jež byla stržena teprve v roce 1814, kdy byl park zpřístupněn veřejnosti. Ještě v 19. století byly z Velké zahrady vyčleněny dvě části pro zoologickou a botanickou zahradu. Zde lákají k procházkám stezky pro pěší, jejichž celková délka překračuje 30 km. Velká zahrada je přístupná ze všech stran. Vchod u Hlavní aleje zdobí alegorické vázy z 18. století. Poněkud více vpravo stojí Mozaiková kašna, kterou u příležitosti mezinárodní zahradnické výstavy v roce 1926 navrhl německý architekt a malíř Hans Poelzig. Součástí Velké zahrady je také raně barokní palác, který nikdy nebyl využíván k bydlení.⁴⁵ Johann Georg Starke umístil objekt doprostřed parku, kde se kříží Hlavní a Příčná alej. Parter (přízemní budova) je obklopen barokními kavalírskými domy, ve kterých bývali kdysi ubytováni královi hosté. Palác byl postaven pro letní radovánky dvorské společnosti v letech 1678-1685, po roce 1920 sloužil jako muzeum starověku. Na konci druhé světové války byl těžce poškozen a interiéry zcela vyhořely. Zvenku je architektonická památka již léta opravena, ale uvnitř čeká řemeslníky ještě spousta práce. Nalezneme zde také Parkové divadlo, vybudované v období Friedricha Augusta I. podle vzoru antických divadel. Jde o nejstarší, dosud v původní

⁴⁴ *Deutsches-Hygiene-Museum Dresden* [online]. [cit. 2021-3-4]. Dostupné z: <https://www.dhmd.de/cs/o-muzeu/>

⁴⁵ *HRADY.cz: Zámek palác ve Velké Zahradě* [online]. [cit. 2021-3-5]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/zamek-palac-ve-velke-zahrade>

podobě dochované, barokní zahradní divadlo na území střední Evropy. Hraje se tu pro dospělé i děti. Na protilehlé straně, mezi cestami Friedrich-Bouché-Weg a Fürstenallee, se nachází i loutkové divadlo Sonnenhäusel. Za palácem nalezneme pravoúhlý bazén, využívaný při vodních slavnostech. V místech, kde dále pokračuje Hlavní alej, stojí oválná Váza hojnosti s výjevem ze života Alexandra Velikého. Na jižním okraji Velké zahrady vzniklo v roce 1881 ze štěrkového lomu jezero pojmenované po saské královně Carole, po němž se návštěvníci můžou projet na loďce.⁴⁶

Součástí Velké zahrady je i zoologická a botanická zahrada.

3.8 Zámek a park Pillnitz

Návštěva bývalé letní rezidence drážďanského dvora je jednou z nejdůležitějších kulturních počinů ve městě. Hosté Friedricha Augusta I. sem svého času často připlouvali po Labi v gondolách, nyní se využívá k přepravě návštěvníků kolesový parník.⁴⁷

Komplex vznikl v různých dobách. Nejstaršími stavbami, vkusně zakomponovanými do okolní krajiny, jsou Vodní a Horský palác, které patří k největším stavbám v čínském stylu na světě. V obou dnes sídlí **Umělecko-průmyslové muzeum**. Odpočinková barokní zahrada v prostoru mezi třemi paláci byla na konci 18. století rozšířená o anglický park. Odtud vede cesta k rybníku, k Anglickému pavilonu a k jedné evropské dendrologické vzácnosti – japonské kamélii. Jedná se o jediný dochovaný ze čtyř exemplářů, které v roce 1767 dorazily do Evropy z Japonska. Od února do dubna je rostlina zdobena desítkami tisíc karmínově červenými květy. Přes zimu je květina chráněna pojízdným skleníkem, v němž se počítačově řídí teplota a vlhkost vzduchu, zastínění a osvětlení.⁴⁸

⁴⁶ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 63

⁴⁷ KerstinSucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 75

⁴⁸ Ausflugsfahrt Schloss und Park Pillnitz. Stadtrundfahrten & Sightseeing Touren [online]. Dostupné z: <https://www.stadtrundfahrt.com/dresden/ausflug-schloss-pillnitz/>.

3.9 Semperova opera

Operní scéna je nezbytnou součástí každého většího města. Drážďanská operní scéna nazvaná po architektu Semperovi, je jednou z dominant města. Opera se nachází přímo v srdci města a její budova je velkolepá. Nachází se na náměstí Theaterplatz, což v překladu z německého jazyka znamená „divadelní náměstí“.

Obrázek 6 Semperova Opera, Theaterplatz, Drážďany⁴⁹

Gottfried Semper patří mezi nejvýznamnější architekty 19. století. Umělec se narodil v Hamburku, ale působil v mnoha jiných evropských městech. V roce 1834 byl Semper pozván do Drážďan, aby zkrášlil město svými výtvoři a aby předal své znalosti dalším generacím v drážďanské Akademii umění. Semperovy stavby jsou neorenesanční, proto i opera má prvky tohoto architektonického slohu. V místech současné budovy se nacházel původní operní dům již na počátku 18. století. Tenkrát se do něj vešlo téměř 2000 diváků. Ve 40. letech 19. století postavil Semper naproti Rezidenčnímu zámku budovu Královského komorního divadla. Ta ale v roce 1869 vyhořela. Druhá stavba, kterou architekt započal v roce 1871, byla plánována ze zahraničí. Po revoluci v roce 1849, které se Semper aktivně zúčastnil, se architekt nesměl již vrátit do Drážďan, proto v jeho práci pokračoval jeho syn Manfred Semper. Druhá budova opery byla na konci druhé světové

⁴⁹ Vltava má můj hlas: Drážďany. *Vltava.rozhlas.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/inscenace-dvorakovy-rusalky-v-drazdanech-5118141>

války vážně poškozena a vyhořela. Po válce se využívaly jiné prostory k hraní a dlouho se uvažovalo o výstavbě nové operní budovy. Opětovná výstavba začala až v roce 1977 a používaly se původní Semperovy návrhy, aby se zachovala autenticita stavby. Nicméně k některým změnám přece došlo: prostor pro diváky byl zvětšen a jeviště bylo také rozšířené. K historické opeře byla přistavěna další ale moderní budova. Slavnostní otevření nové Semperovy opery se odehrálo 13. února 1985 tedy na 40. výročí bombardování Drážďan.⁵⁰

3.10 Brühlova terasa

Terasa byla pojmenována po ministerském předsedovi, hraběti Heinrichu von Brühlovi (1700-1763), který dostal část drážďanského opevnění darem od svého kurfiřta Friedricha Augusta II. Brühl patřil nejen k nejvlivnějším mužům v Sasku, ale byl také jedním z nejbohatších. Z majetku, který po něm zůstal, by se v Drážďanech dalo zbudovat ještě dalších pět kostelů jako je Frauenkirche,

Terasa se pyšní významnými stavbami a památníky. Obyvatelé Drážďan o ní hovoří jako o svém „balkonu“ a jen málokterý návštěvník by měl opomenout tato místa navštívit. Výhled na Labe a Novoměstskou čtvrť na druhém břehu patří k tomu nejkrásnějšímu, co mohou Drážďany nabídnout, přestože obraz zachycuje i několik nevzhledných uniformních domů z dob NDR.⁵¹

3.11 Pomníky

Na Brühlovou terasu vede z náměstí Schlossplatz široké schodiště, které zdobí bronzové **sousoší Čtyři denní doby**. Současná podoba terasy s úchvatnými stavbami a pomníky vznikla na konci 19. století.

V místech, kde stojí Nový stavovský dům (Neues Ständehaus), se kdysi rozkládal palác hraběte von Brühla. Z téže doby pochází nádrž kašny, která byla po desetiletí schovaná pod vrstvou země. Byla odkryta teprve v roce 1989.⁵²

⁵⁰ Semperova opera: Drážďany. *Www.radynacestu.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.radynacestu.cz/magazin/semperova-opera/>

⁵¹ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 94

⁵² Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 94

Před Novým stavovským domem stojí **pomník** slavného saského sochaře **Ernsta Rietschela**. Johannes Schilling jej nechal instalovat v místech, kde kdysi stával zahradní pavilon, který po několik let sloužil jeho učiteli Rietschelovi jako ateliér. Profesor drážďanské Akademie umění vytvořil v městě na Labi mimo jiné **Weberův pomník**, **sochy Goetheho** a **Schillera** na průčelí Semperovy opery, Goethův a Schillerův pomník ve Výmaru a Lutherův pomník ve Wormsu.

Na úrovni sestupu do Münzgasse nalezneme moderní **Pomník Planet**. Bohové, kteří dali jména planetám, jsou uvedeni na chodníku. Kolem Akademie umění a uměleckého spolku se návštěvníci dostanou k pomníku Gottfrieda Sempera, autorem kterého je opět Schilling. K jeho drážďanským dílům patří **bronzová kvadriga leopardů s Ariadnou a Dionýsem** nad exedrou (apsida) Semperovy opery, jezdecký **pomník krále Jana I.** na náměstí Theaterplatz a výzdoba štítu domu Uměleckého spolku.⁵³

Naproti Albertinu stojí od roku 2013 opět **pomník Adriana Ludwiga Richtera**, jednoho z nejvýznamnějších malířů a kreslířů 19. století a profesora drážďanské Akademie umění. Nacisté ho v roce 1943 odstranili a roztavili pro válečné účely. Přes zábradlí Brühlovy terasy se můžou návštěvníci kochat nádherným výhledem do údolí Labe. Snadno se odtud rozeznají mosty Augustusbrücke, Marienbrücke, Carolabrücke a Albertbrücke. Na druhém břehu Labe uvidí návštěvníci dvě monumentální stavby z doby kolem roku 1900, tzv. Společnou ministerskou budovu (Gesamtministerialgebäude) s mohutnou věží, na vrcholu které je umístěná pozlacená koruna (dnes sídlo ministerského předsedy a Státní kanceláře) a Ministerstvo financí. Brühlem přetvořená terasa byla obyvatelům Drážďan a jejich návštěvníkům zpřístupněna teprve v roce 1814. Do té doby směli nad labským břehem procházet pouze příslušníci šlechty.⁵⁴

3.12 Knížecí průvod

Knížecí průvod neboli Procesí princů, jak je často nazýván, se nachází na vnější straně ulice jménem Langer Gang (Dlouhá chodba) a patří mezi nejznámější památky Drážďan. Jedná se o průvod téměř všech panovníků rodu Wettinů. Znalci drážďanského dvora budou postrádat posledního vládnoucího krále Friedricha Augusta III., který nebyl

⁵³ Kersten Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 94

⁵⁴ Kersten Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 94.

znázorněný, protože mu v době vytváření mozaiky bylo pouhých sedm let. Největší porcelánová mozaika na světě není jen galerií předků tohoto rodu, nýbrž i albem evropských dějin. Tato mozaika je téměř 102 metry dlouhá a více než 4 metry vysoká. Mozaika pochází z roku 1907, autorem kresby je Wilhelm Walther. Svůj návrh umělec vytvořil v letech 1868 až 1872, a to v podobě kresby uhlím na papír velikosti dnešní mozaiky. Walther se ve svém životním díle snažil o co nejpřesnější podobu členů průvodu i historických detailů. Sgrafita autora však povětrnostním vlivům dlouho neodolala a později byla vážně poškozena. Tehdejší technický ředitel Královské porcelánky v Míšni Julius Heinze přišel s nápadem převtělil poničená sgrafita do porcelánové malby. V roce 1907 byla definitivně dokončena podoba vnější stěny ulice Langer Gang, která spojovala zámek se stájem a jezdeckou školou.⁵⁵

3.13 Muzea a galerie

Seznam následujících muzeí a galerií představuje samostatné budovy nebo součásti větších komplexů, paláců nebo zámků.

Muzeum Kraszewského

V této vile žil v letech 1863-1879 polský spisovatel Józef Ignacy Kraszewski, který byl vypovězen z ruského Polska za lednového povstání. Toto povstání zahájila Prozatímní národní vláda 22. ledna 1863 na území Kongresového Polska proti ruské okupaci. Po porážce povstání bylo několik set lidí popraveno a desítky tisíc Poláků bylo deportováno na Sibiř. Na základě těchto událostí následovala vlna emigrace na Západ, které se zúčastnili především vzdělané lidi a mezi nimi i Józef Ignacy Kraszewski.⁵⁶ V Drážďanech dál hájil polské zájmy a byl mezinárodně uznávaný. Výstavu zde zřídilo varšavské Muzeum Adama Mickiewicze. Ve třech místnostech, mezi kterými je i Kraszewského pracovna, znovu ožívá všestrannost spisovatele, který napsal 94 historických románů, mj. i saskou trilogii „Brühl“, „Hraběnka Coselová“ a „Za sedmileté

⁵⁵ Turistika.cz: Drážďany-Knížecí průvod. *Www.der-dresdner-zwinger.de* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/drazdany-knizeci-pruvod-dresden-furstenzug/detail>

⁵⁶ Databáze knih.cz: Józef Ignacy Kraszewski [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/jozef-ignacy-kraszewski-996>

války“. Sály jsou vyzdobené v polských národních barvách, v červené a bílé a celá expozice je popsána v polštině a němčině.⁵⁷

Uměleckoprůmyslové muzeum

Muzeum v Horském a Vodním paláci zámku Pillnitz představuje nejlepší předměty ze svých rozsáhlých sbírek, jež zahrnuje místní i zahraniční výrobky uměleckých řemesel z 5. století. Ve Vodním paláci je prezentován především nábytek, sklo, majolika (keramika s cínovou glazurou), kůže, gobelíny, železné mříže a zámky z 17. a 18. století. V Horském paláci jsou vystavena jedinečná díla z kameniny, fajánse a cínu i umělecké ruční práce. Ve výstavním skladu německých dílen Hellerau (Schaudepot Deutsche Werkstätten Hellerau) jsou k vidění na příkladu vybraného nábytku z let 1898-1970 důležité vývojové linie dějin výroby.⁵⁸

Kunsthau

Městská galerie vystavuje současné umění různých mezinárodních proudů. Podle programu muzea je jeho podstatným úkolem „*přibližovat širokému publiku umělecké výrazové formy, aby tímto způsobem získalo více informací o umění*“. Na ploše více než 600 m² se každým rokem koná šest až sedm různých výstav.⁵⁹

Leonhardi-Museum

Galerie v bývalém Hentschelově mlýně pořádá krátkodobé výstavy, na nichž se představuje současné saské umění. Trvalá expozice je věnována obrazům **Eduarda Leonhardiho**, jehož jméno má muzeum v názvu. Majitel továrny a malíř Leonhardi si nechal v roce 1880 přestavět starý vodní mlýn ve „staroněmeckém stylu“ na dům s ateliérem a výstavními prostory. Průpovídky a životní moudra na fasádě hrázdného domu vypovídají o duchu doby na konci 19. století. V dobách NDR byla postavená ateliérová budova, kde drážďanští umělci pořádali výstavy ve vlastní režii.⁶⁰

⁵⁷ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 84-85.

⁵⁸ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 85.

⁵⁹ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 85.

⁶⁰ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 85-86.

Vojenské historické muzeum armády SRN

Muzejní plocha o 13 000 m² obsahuje výstavu uniforem, zbraní a uměleckých předmětů, také rozměrné exponáty, jako kanony, vojenskou helikoptéru nebo vozidla z 800 let vojenských dějin. Návštěvníci zde můžou vidět 10 500 exponátů včetně první německé ponorky „Brandtaucher“ navržené Wilhelmem Bauerem, americké rakety s krátkým doletem „Honest John“ nebo návratový modul Sojuzu, v němž se v roce 1978 vrátil z vesmíru první německý kosmonaut Sigmund Jähr.

Obrázek 7 Vojenské historické muzeum armády SRN ⁶¹

Nová muzejní budova postavená podle návrhu amerického architekta Daniela Libeskinda je vskutku velkolepá. Do staré budovy arzenálu z roku 1876 byl zakomponován kýl z oceli, skla a betonu, který působí jako jakási obrovitá raketa. ⁶²

Grünes Gewölbe

Pokladnice Grünes Gewölbe leží v samém srdci historické čtvrti Drážďan. Patří k největším v Evropě a slouží k uchovávání cenných historických sbírek a znamenitých mistrovských děl různých uměleckých řemesel saských kurfiřtů a králů rodu Wettinů z období renesance až po klasicismus. Pokladnice vznikla v 16. století a až v roce 1724

⁶¹ *Dresden*: [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: https://www.dresden.de/de/vermarktung/militaerhistorisches_museum.php

⁶² Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 86

se rozhodl kurfiřt Friedrich August I. tuto úchvatnou sbírku zpřístupnit veřejnosti. Výstavbou západního křídla s reprezentativními prostory pověřil panovník již zmiňovaného architekta **Pöppelmana**. Exponáty jsou vystaveny v Rezidenčním zámku ve dvou expozicích odlišného charakteru. Označení „Grünes Gewölbe“ (zelená klenba) pochází z roku 1572 a odvozuje se od částečně zeleně natřených klenutých prostor původní pokladnice. Lze zde najít šperky, zlaté a jantarové umělecké předměty, slonovinové sošky, stříbrné nádoby či bronzové artefakty.⁶³ Vrcholem expozice je stolní nástavec „Hofstaat von Delhi am Geburtstag des Großmoguls Aureng Zeb“ (Dvůr v Dillí o narozeninách velkého mogula Aurangzéba) a také „Mouřenín se vzorkem smaragdů“, což je 65 centimetrů vysoká soška z lakovaného hrušňového dřeva, vytvořená kdysi dvorním zlatníkem Johannem Melchiorem **Dinglingerem** na příkaz Friedricha Augusta I. Panovník chtěl předvést kolumbijský smaragd, který dostal darem jeho předchůdce v roce 1581.⁶⁴

⁶³ PRO TRAVEL: Grünes Gewölbe. *Www.protravel.cz* [online]. [cit. 2021-5-3]. Dostupné z: <https://www.protravel.cz/destinace/grunes-gew-lbe/>

⁶⁴ Kerstin Sucher, Bernd Wurlitzer, 2017, s. 86

PRAKTICKÁ ČÁST

4 Charakteristika

V praktické části své bakalářské práce vytvářím třídenní návrh na výlet do Drážďan. Místa, která jsou zahrnutá do výletu, jsou popsána v teoretické části. Praktická část obsahuje informace o otevírací době, vstupném a umístění jednotlivé památky. Trasa každého dne je znázorněná na mapě města a k tomu je přiřazená informace o vzdálenosti mezi jednotlivými památkami.

Doprava

Vzdálenost mezi Drážďanami a Prahou stanoví necelých 150 kilometrů, díky tomuto relativně krátkému úseku je cesta z bodu A do bodu B jak finančně, tak i časově nenáročná. Jednou z možností je vlaková doprava. Jednosměrná jízdenka Českými drahami z Prahy do Drážďan pro dvě osoby stojí přibližně 800 Kč, u které je nutná rezervace alespoň tři dny dopředu. Doba cesty odpovídá přibližně 2 hodinám a 15 minutám. Jedná se o přímý spoj, který nabízí nejen Praha, ale i Ústí nad Labem a Brno. Vlak odjíždí z nádraží každé dvě hodiny, z Brna jen jednou za den.⁶⁵

V tabulce znázorňují porovnání dopravy z hlediska časového, finančního a také na základě počtu spojů za den.

Tabulka 1 - Doprava

Způsob dopravy	Doba trvání cesty	Cena pro 2 osoby	Počet spojů za den z Prahy
Vlak	2 hodiny 15 minut	800 Kč	4x
Autobus	2 hodiny	600 Kč	8x
Osobní auto	1,5 hodiny	300 Kč	-

Pobyt v Drážďanech může být náročný z hlediska přemísťování se mezi jednotlivými památkami, proto je určitě výhodné zvážit služby městské hromadné dopravy, která ušetří návštěvníkům čas. Celodenní jízdenka na MHD může být možností, která je zajímavá zejména pro příležitostní cestující. Tento druh jízdenky nabízí vysokou míru flexibility a

⁶⁵ Dresden: České Dráhy. [online]. Vlakem do Německa [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.cd.cz/typy-jizdenek/vlakem-do-evropy/-26992/>

umožňuje spontánní rozhodování v průběhu dne. Vyplatí se již od třetí jízdy a šetří tak peníze. Cena celodenní jízdenky vychází na 6.50 € a s ní se může návštěvník pohybovat po celý den na celém území Drážďany.⁶⁶

Vstupné

Vstupné může návštěvník uhradit buď u památky, kterou se chystá navštívit nebo si může pořídit univerzální vstupenku na webových stránkách města do všech muzeí a galerií na celý den. Vstupné se v Drážďanech příliš neliší, pohybují se kolem 10 eur. Pokud by si návštěvník zvolil možnost univerzální e-vstupenky, tak ji může zakoupit na portálu <https://shop.skd.museum/>. Konkrétně tato vstupenka neplatí pouze pro pokladnici Grünes Gewölbe.

4.1 První den

První den v Drážďanech je zahájený ubytováním v hotelu Bilderberg Bellevue.

- Hotel Bildberger Bellevue
 1. Adresa: Grosse Meisner St. 15, Neustadt, 01097 Drážďany
 2. Cena za noc: 85 € včetně snídaně
 3. Nachází se uprostřed krásných zahrad na břehu Labe
 4. Nejbližší tramvajová zastávka Neustädter Markt. Tato zastávka nabízí přímé spojení na drážďanské hlavní vlakové nádraží.
 5. Vzdálenost od historického centra: 1 km
 6. Nachází se v 5 minutách chůze od Japonského paláce a v 30 minutách od Frauenkirche.

První cíl prvního dne je **Japonský palác**, který je nejbliž od hotelu Bellevue.

- Japonský Palác
 1. Adresa: Palaisplatz 11, 01097 Dresden
 2. Otevírací doba: Út – Ne 10-18
 3. Vstupné:
 - a. plná cena: 2,50 €

⁶⁶ *Dresden Verkehrsbetriebe AG: Turisté* [online]. [cit. 2021-3-5]. Dostupné z: <https://www.dvb.de/cs-cz/jizdenky/turiste>

- b. zlevněné: 2 €
- c. děti a mládež mladší 17 let: zdarma
- d. skupiny do 10 osob: 2 € za osobu

4. K vidění:

- a. Archiv avantgard s nejobsáhlejší avantgardní sbírkou uměleckých děl, objektů a dokumentů z 20. století,
- b. Muzeum usui publico patens, jedná se o prostor sloužící k různým výstavám, které se periodicky mění,
- c. Muzeum – živé místo, výstava více než 100 000 objektů umění z celého světa.

Další památná místa prvního dne jsou umístěná v Staroměstské čtvrti, kterou spojuje s Novoměstskou nejstarší drážďanský most Augustusbrücke. Po překročení téměř 400 metrů dlouhého mostu následuje další architektonický klenot, kostel **Frauenkirche**.

- Kostel Frauenkirche

1. Adresa: Innere Altstadt, Neumarkt, An der Frauenkirche, 01067 Drážďany
2. Otevírací doba: Po-Pá 10-12, 13-18. So Ne s omezením
3. Vstupné: vstup zdarma, dobrovolný příspěvek
4. Vstupné při konání různých akcí:
 - a. Plná cena: 8 €
 - b. Děti a mládež mezi 6 a 18 lety: 5 €
 - c. Rodinné vstupné: 20 €
 - d. Také možnost elektronického audio průvodce v anglickém jazyce: 2,5 €
5. K vidění:
 - a. Bohoslužby
 - b. Církevní koncerty
 - c. Varhany Gottfrieda Silbermanna, které tehdejší veřejnosti představil Johann Sebastian Bach
 - d. Barokní interiér kostela ⁶⁷

⁶⁷ *Frauenkirche. Dresden* [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.frauenkirche-dresden.de/>

Po návštěvě kostela Frauenkirche pokračuje cesta městem podél Labe a kolem Umělecké Akademie Drážďan, kde se nachází **muzeum Drážďanské pevnosti**.

- Muzeum Festung Dresden

1. Adresa: Innere Altstadt, Brühlische Terasse, Terrassenufer, 01067 Drážďany
2. Otevírací doba: 12-18
3. Vstupné: 10 €
4. K vidění:
 - a. multimedialní zážitky
 - b. promítání historických událostí v temných chodbách pevnosti

Drážďanská pevnost je jedním z nejzajímavějších objektů Drážďan. Turisté se zde kochají nejen architekturou, interiérem a vystavenými exponáty, ale také multimedialním promítáním různých historických událostí a využívají k tomu zdi pevnostního sklepení.

Knížecí průvod se nachází na vnější straně ulice Langer Gang.

Knížecí průvod

1. Adresa: Innere Altstadt, Augustusstraße, Theaterplatz, 01067 Drážďany
2. Otevírací doba: ×
3. Vstupné: ×
4. K vidění: chronologicky seřazený průvod představitelů rodu Wettinů v porcelánovém provedení

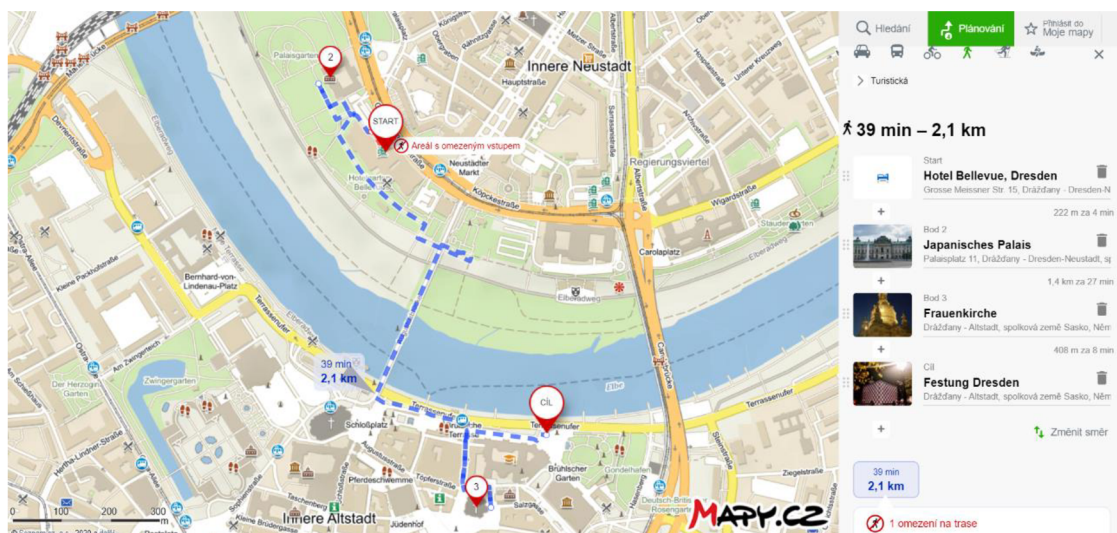
Přehled prvního dne

Tabulka znázorňuje odhadovanou dobu, kterou návštěvník stráví u každé památky. Dobu, kterou potřebuje k přemístění se od jedné památky k druhé.

Tabulka 2 – Přehled prvního dne

Místo/památka	Doba návštěvy	Vstupné	Doba cesty mezi památky
Japonský palác	1 hod 30 min	dle věku (2-2,50 €)	5 min
Frauenkirche	1 hod	dle události (5-8 €)	40 min
Festung Dresden	1 hod	10 €	8 min
Knížecí průvod	30 min	-	25 min

Na mapě je znázorněný plán prvního dne. Začátek prohlídky značený cifrou 1 ukazuje hotel Bildberger Bellevue. Číslem 2 označuji Japonský palác, od Japonského paláce vede trasa přes Augustův most k Frauenkirche (3). Předposlední památka, označená číslem 4, je Drážďanská pevnost.

Obrázek 8 První den potencionálního zájezdu, znázornění trasy ⁶⁸

4.2 Druhý den

Tento den začíná návštěvou Zwingeru. Spolu s kostelem Frauenkirche je Zwinger nejznámější památkou města. Tento komplex nabízí nádhernou procházku barokním prostředím přes upravené zahrady, ozdobené barokními pavilony. Hlavní perlou komplexu je Obrazárna starých mistrů.

- Zwinger
 1. Adresa: Altstadt, Theaterplatz, Sophienstraße, OstraAlee, 01067 Drážďany
 2. Otevírací doba: 6-20 hod každý den
 3. Vstupné: vstup zdarma
 4. K vidění:
 - a. komplex barokních staveb jednotlivé pavilony, barokní kašny, antické sochy

⁶⁸ Mapy.cz [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://mappy.cz/zakladni?x=15.3611200&y=50.4350430&z=11>

- i. Matematicko-fyzikální salon
 - ii. Porcelánová sbírka
- 5. Obrazárna starých mistrů:
 - a. Otevírací doba: 10-17 hod, pondělí zavřeno
 - b. Vstupné:
 - i. Plná cena: 14 €,
 - ii. Zlevněné: 10 €

Další je na řadě Semperova opera. Vstoupit do prostor opery je možné pouze v rámci představení, na které si musí návštěvník zarezervovat lístky několik měsíců dopředu. Semperova opera přijímá 300 000 hostů ročně, což poukazuje na významnost operní scény pro Sasy a pro návštěvníky z celého světa. Cena za vstupné se odvíjí od aktuální nabídky. Nejlevnější jsou koncerty, na které může divák zakoupit lístek již od 42 eur. Běžná cena na operu začíná na 70 eurech, pokud má divák zájem o lepší místo, tak jeho investice začíná na 100 eurech.⁶⁹ Každoročně se v Semperově opeře koná ples, kterého se zúčastňují významné osobnosti politického a kulturního života.

- Semperova opera
 1. Adresa: Altstadt, Theaterplatz 2, 01067 Drážďany
 2. Otevírací doba: dle naplánovaného představení
 3. Vstupné: 48-100 € za osobu
 4. K vidění: koncerty, baletní a operní představení ⁷⁰

Po prohlídce Semperovy opery následuje největších a nejstarších pokladnic. Grünes Gewölbe.

- Grünes Gewölbe
 1. Adresa: Altstadt, Residenzschloss, Taschenberg 2, 01067 Drážďany
 2. Otevírací doba: Pá 10-20, 10-18, Út zavřeno
 3. Vstupné je nutné si objednat dopředu. Jediný čas, kdy je možné zakoupit vstupné u pokladny, je pátek 18-20.
 - a. Plná cena: 12 €

⁶⁹ Semperova opera: Architektonický skvost v centru Drážďan. *Www.radynacestu.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.radynacestu.cz/magazin/semperova-opera/>

⁷⁰ *Semperoper Dresden* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.semperoper.de/>

4. K vidění:

- a. šperky, zlaté a jantarové umělecké předměty, slonovinové sošky, stříbrné nádoby či bronzové artefakty saských kurfiřtů a králů rodu Wettinů.⁷¹

Tabulka 3 - Přehled druhého dne

Památka	Doba návštěvy	Vstupné	Doba cesty
Zwinger	2-3 hod	Vstup do komplexu zdarma, Obrazárna 14 €/10 €	30 min od hotelu
Semperova opera	×	48-100 € dle nabídky	10 min
Zelená Klenba	1 hod 30 min	12 €, zlevněné 9 €	10 min

Obrázek 9 Druhý den potencionálního zájezdu, znázornění trasy 72

4.3 Třetí den

Poslední den výletu je věnován drážďanské Novoměstské čtvrtce. Návštěvníka zde čekají muzea různých charakterů. Prvním cílem je Vojenské historické muzeum armády SRN, výstavní plocha, kterého odpovídá 13 000 m².

⁷¹ *Grünes Gewölbe* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://gruenes-gewoelbe.skd.museum/>

⁷² *Mapy.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.3611200&y=50.4350430&z=11>

Vojenské historické muzeum armády SRN

1. Adresa: Neustadt, Olbrichtplatz 2, 01099 Drážďany
2. Otevírací doba: Čt-Út 10-18, Po 10-21 hod
3. Vstupné: 5 €
4. K vidění: výstava uniforem, zbraní a uměleckých výtvoru, první německé ponorky⁷³

Po návštěvě Vojenského muzea následuje Muzeum Kraszewského. Toto muzeum bylo pojmenováno dle polského spisovatele a jeho obsah je těsně spojený s polským národem.

- Muzeum Kraszewského
 1. Adresa: Neustadt, Nordstr. 28, 01099 Drážďany
 2. Otevírací doba: St-Ne 13-18 hod
 3. Vstupné: 4 €
 4. K vidění:
 - a. Kraszewského pracovna, interiér v národních polských barvách z 19. století, celá expozice je popsána dvojjazyčně v polštině a němčině

Posledním památním místem je Kügelgenův dům, ve kterém se nachází výstava drážďanského romantismu.

- Kügelgenův dům – Muzeum muzeum drážďanského romantismu
 1. Adresa: Neustadt, Hauptstr. 13, 01099 Drážďany
 2. Otevírací doba: St-Ne 10-18 hod
 3. Vstupné: 4 €
 4. K vidění: obrazy představitelů německého romantismu: Caspar David Friedrich, Philipp Otto Runge, Anton Graff aj.

Tabulka 4 - Přehled třetího dne

Památka	Doba návštěvy	Vstupné	Trvání cesty mezi památky

⁷³ *Militärhistorisches Museum der Bundeswehr* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.mhmbw.de/>

Vojenské historické muzeum armády SRN	1 hod 30 min	5 €	1 hod
Muzeum Kraszewského	1 hod	4 €	30 min
Kügelgenův dům – Muzeum německého romantismu	1 hod	4 €	30 min

Obrázek 10 Třetí den potencionálního zájezdu, znázornění trasy⁷⁴

⁷⁴ Mapy.cz [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://mappy.cz/zakladni?x=15.3611200&y=50.4350430&z=11>

Závěr

Svobodný stát Sasko jako velmi atraktivní region nabízí řadu možností a příležitostí v oblasti cestovního ruchu. Široké spektrum kulturně-historického a přírodního potencialu i ostatních turistických přitažlivostí, které tvoří rozsáhlou turistickou nabídku, láká vysoké počty především zahraničních návštěvníků. Města spolkové země Sasko mají bohatou historii. Malebná jádra a cenné kulturní památky přitahují návštěvníky po celý rok. Národní park Saské Švýcarsko nabízí řadu turistických a cyklo-turistických tras vedoucích rozmanitou a pestrou krajinou, posetou objekty lidové architektury, sakrálními stavbami, hrady a zámky.

Středem pozornosti této bakalářské práce je hlavní město Saska-Drážďany. Převládající informace jsou věnovány historickému pozadí města a bohaté nabídce architektonických i uměleckých komponentů. Zmiňované faktory umožňují pochopit, proč je město hojně vyhledávanou oblastí pro návštěvníky z nejrůznějších koutů světa. A lidem, kteří v Drážďanech nikdy nebyli, můžou tyto informace sloužit jako impuls pro neodkladnou návštěvu města.

Psaní práce bylo pro mě obohacující, neboť jsem doplnila a osvěžila své vědomosti o tomto krásném městě. V souvislosti s aktuální pandemickou situací jsem Drážďany bohužel nenavštívila, proto jsem získávala informace hlavně z internetových zdrojů a z dojmů svých dřívějších návštěv města. Další překážkou na této cestě byl omezený počet aktuálních čištěných zdrojů, které souvisely konkrétně s Drážďanami a které nebyly starší deseti let. Nicméně pracovat s tématem Památná místa Drážďan bylo pro mne velice záživné a díky tomu jsem se dozvěděla mnoho informací o městě, které mě již mnoho let fascinuje.

Zdroje

Čištěné zdroje

1. ZELENKA, Josef a Martina PÁSKOVÁ. *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Kompletně přeprac. a dopl. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2012. ISBN 978-807-2018-802.
2. COOPER, Alan W. *Cíl: Drážďany*. Praha: Naše vojsko, 2006. Historie a vojenství. ISBN 80-206-0825-7.
3. SUCHER, Kerstin a Bernd WURLITZER. *Drážďany*. České vydání čtvrté, aktualizované. Praha: Jan Vašut, 2017. Merian live! ISBN 978-807-5410-887.
5. DONATH, M., WELICH D. *Der Zwinger zu Dresden*. Ed. Leipzig, 2011, ISBN 3361006686, 9783361006683
6. DELAU, Reinhard. *Die Dresdner Frauenkirche: ein Tagebuch des Wiederaufbaus*. DDV EDITION, 2014. ISBN 3938325070.
7. MALLGRAVE, H. F. *Gottfried Semper: Architect of the Nineteenth Century*. Yale University Press, 1996, ISBN 0300066244, 9780300066241
8. FRENZEL, Christoph. *Berichte vom Wiederaufbau der Frauenkirche zu Dresden: Konstruktion des Steinbaus und Integration der Ruine*. KIT Scientific Publishing, 2007. ISBN 3866440901

Elektronické zdroje

1. Evropský fond pro regionální rozvoj: Přehled. *Sn-cz2020.eu*: *Programm Informationen* [online]. Dresden 01097, Archivstraße 1: Sächsische Aufbaubank-Förderbank -, 2020 [cit. 2021-04-06]. Dostupné z: <https://www.sn-cz2020.eu/cz/Impressum.jsp>
2. *VVO: Turistickou lodí do Česko-saského Švýcarska* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.vvo-online.de/cs/za-zazitky/privozy-a-lode/ausflugsschiff-saechsisch-boehmische-203.cshtml>

3. Sächsisch-Böhmische Schweiz. *Www.saechsische-schweiz.de* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.saechsische-schweiz.de/cz.html>
4. Besucherbergwerk Marie Louise Stolln [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://marie-louise-stolln.de/>
5. České Švýcarsko. Českosaské Švýcarsko [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.region-ceskesvycarsko.cz/top-10-nejzajimavejsich-mist-saskeho-svycarska/>
6. Albrechtsburg Meissen. *Www.lanu.de* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.albrechtsburg-meissen.de/cs/zamek-albrechtsburg-misen/>
7. Kam v Lipsku. *Www.travelmag.cz* [online]. 2017 [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.travelmag.cz/kam-v-lipsku-zajimava-mista-a-pamatky-k-videni/>
8. Vltava má svůj hlas. *Vltava.rozhlas.cz* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/z-nemecka-v-lipsku-na-pocest-bacha-rozsirili-jeho-muzeum-5127213>
9. HESBERG, Matthias. Stadt Leipzig. *Www.leipzig.de* [online]. [cit. 2021-04-07]. Dostupné z: <https://www.leipzig.de/umwelt-und-verkehr/luft-und-laerm/umweltzone/>
10. PRO TRAVEL: Drážďany. *Www.protravel.cz* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: <https://www.protravel.cz/destinace/drazdany/>
11. Dresden: Drážďany. *Www.dresden.de* [online]. [cit. 2021-04-19]. Dostupné z: https://www.dresden.de/index_cz.php
12. Friedrich August I. *Www.rightplacerighttime.cz* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: http://www.rightplacerighttime.cz/dresden/osobnosti_fai.html
13. Dresden: České Dráhy. *Www.cd.cz/typy-jizdenek* [online]. Vlakem do Německa [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.cd.cz/typy-jizdenek/vlakem-do-evropy/-26992/>
14. *Ausflug Schloss Pillnitz* [online]. [cit. 2020-09-24]. Dostupné z: <https://www.stadtrundfahrt.com/dresden/ausflug-schloss-pillnitz/>
15. *Zwinger* [online]. [cit. 2020-10-08]. Dostupné z: <https://www.fotocommunity.de/photo/zwinger-dresden-pustebume52/42704231>

16. *Gemälde Alter Meister* [online]. [cit. 2020-10-12]. Dostupné z: <https://gemaeldegalerie.skd.museum/>
17. *Mapy.cz* [online]. [cit. 2020-10-18]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=15.3048000&y=50.5130000&z=11>
18. *Semperova opera* [online]. [cit. 2020-10-24]. Dostupné z: <https://www.protravel.cz/destinace/semperoper/>
19. Turistika.cz: Drážďany-Knížecí průvod. *Www.der-dresdner-zwinger.de* [online]. [cit. 2021-4-19]. Dostupné z: <https://www.turistika.cz/mista/drazdany-knizeci-pruvod-dresden-furstenzug/detail>
19. Festung Dresden. *Https://www.festung-xperience.de/* [online]. [cit. 2020-10-24]. Dostupné z: <https://www.festung-xperience.de/>
20. *Militärhistorisches Museum der Bundeswehr* [online]. [cit. 2020-10-28]. Dostupné z: <https://www.mhmbw.de/>
21. *Militärhistorisches Museum der Bundeswehr* [online]. [cit. 2020-10-28]. Dostupné z: https://www.dresden.de/de/vermarktung/militaerhistorisches_museum.php
22. *Databáze knih.cz: Józef Ignacy Kraszewski* [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/jozef-ignacy-kraszewski-996>
23. *Made for Minds: Dresdens Blue Wounder* [online]. [cit. 2021-5-2]. Dostupné z: <https://www.dw.com/en/dresdens-blue-wonder-gets-its-original-blue-back/a-44649997>
24. VLČEK, Tomáš. *TOTALITA.cz: socialistický realismus* [online]. [cit. 2021-3-4]. Dostupné z: http://www.totalita.cz/vysvetlivky/soc_real.php
25. *Deutsches-Hygiene-Museum Dresden* [online]. [cit. 2021-3-4]. Dostupné z: <https://www.dhmd.de/cs/o-muzeu/>
26. *Dresden Verkehrsbetriebe AG: Turisté* [online]. [cit. 2021-3-2]. Dostupné z: <https://www.dvb.de/cs-cz/jizdenky/turiste>
27. *HRADY.cz: Zámek palác ve Velké Zahradě* [online]. [cit. 2021-3-3]. Dostupné z: <https://www.hrady.cz/zamek-palac-ve-velke-zahrade>

Seznam obrázků

Obrázek 1 Skalní most Bastei	12
Obrázek 2 Památník bitvy národů v Lipsku	15
Obrázek 3 Albrechtsburg v Míšni	17
Obrázek 4 Nádvoří Zwingeru, Altstadt, Theaterplatz, Sophienstraße, OstraAllee	26
Obrázek 5 „Sixtinská madona“, Raffaelo Santini, Galerie starých mistrů v Zwingeru	28
Obrázek 6 Semperova Opera, Theaterplatz, Drážďany	31
Obrázek 7 Vojenské historické muzeum armády SRN	36
Obrázek 8 První den potencionálního zájezdu, znázornění trasy	42
Obrázek 9 Druhý den potencionálního zájezdu, znázornění trasy	44
Obrázek 10 Třetí den potencionálního zájezdu, znázornění trasy	46

Seznam tabulek

Tabulka 1 - Doprava.....	38
Tabulka 2 – Přehled prvního dne	41
Tabulka 3 - Přehled druhého dne	44
Tabulka 4 - Přehled třetího dne	45